

ДЕЛИ-ОРМАНСКИ

Курьеръ

Седмичен вестникъ за общественъ животъ, наука и информация.
Излиза всѣка седмица

Редакторъ: М. Ивановъ

АБОНАМЕНТЪ:

за година; 50 лева; за 6 месеца
—30 лева; единъ брой—1 левъ

ОБЯВЛЕНИЯ:

търговски 1.50 лева кв. сантимет
приставски 0.80 лева на дума

Първитѣ помощи.

Чистиятъ приходъ отъ черинката дадена на 21 т. м. въ полза на пострадали отъ землетреса въ южна България дадена отъ благотворителнитѣ и културни дружества въ града възлизатъ на сума 4190 лв. заедно съ сумитѣ 3000 лв. внесени отъ Женското Благотворително д-во и 2500 лв. внесени отъ чиновницитѣ и стражата при околийското у-ние сж изпратени на комитета за подпомагане на пострадали отъ землетресението на М-во вът. тѣ работи съ чекъ № 081409—61 отъ 23 т. м.

Сжщо така съ чекъ № 081410—62 Ново-Пазарското благотворител. братство при църквата „св. Петка“ внесе сумата 1000 лв.

Общинския съветъ въ заседанието си на 23 т. м. е вземалъ решение да се отпусне сумата 10,000 лв., която

тоже се внесе на комитета.

Независимо отъ това въ града сж образувани комисии които ще обхождатъ града за да събиратъ волни пожертвувания за сжщата цѣль. Желателно е сѣзнателното гражданство да се проникне отъ високото сѣзнание и човѣшки дългъ и бжде по щедро въ своето даруване за да може поне отчасти да се облекчи тежкото и непносимо положение е на нашитѣ братя отъ южна България.

Желателно е щото въ селата на околията по примера на Нови-Пазаръ да се образуватъ комисии, които да събиратъ помощи, които могатъ да бждатъ и въ натура.

Нека не се забравя отъ всички, че помощта е ценна тогава когато бжде дадена на врѣме.

Прочие всички на работа! Гражданинѣ.

организация, която като почива на принципа за взаимната помощ на членовѣтѣ, трѣбва сщеврѣменно да се приспособява къмъ изискванията на самия стопански животъ. Само така кооперацията ще може постепенно да завладѣе и ония стопански области, където до сега съ успѣхъ сж се прилагали само капиталистическитѣ стопански форми—главно акционерната.

(Следва края).

По водоснабдяването.

Понеже ние и другъ пжтъ въ тоя вестникъ сме писали по тоя жизненъ въпросъ, днесъ когато тоя въпросъ е сложенъ на общо гражданско проучване и изказване по него, считаме за свой дългъ да кажемъ нѣколко думи.—мисли които не ангажиратъ никого освенъ насъ.

Имаме на рѣка доклада на комисията, и до колкото можаме да схванемъ, комисията е наклонна по принципъ водоснабдяването да се извърши чрезъ популярната банка, чрезъ новъ дѣловъ капиталъ, като едно че банката срещу този новъ дѣловъ капиталъ ще се ползува съ единъ голѣмъ кредитъ и второ ще се избѣгнатъ и икономисатъ разходи за отдѣленъ персоналъ, а сжщо банката е всѣкога подъ контрола на централата си и на държавата.

Повдигнатата по рано, по принципъ възприета идея за отдѣлна водоснабдителна кооперация ние не споделяме, при всичко че нѣ кои може да ни упрекнатъ и да оспорятъ, че кооперативното дѣло е развито у насъ добре, че първоначално е обещало добри резултати, но въ последствие тѣ сж били всѣкога твърде горчиви. Не само по примери около насъ но изобщо суровата българска действителностъ напълно потвържда че въ насъ липсва онова западно Европейско сѣзнание за кооперативизмъ, че въ повечето случаи ние си служимъ съ измамливи средства не се водимъ отъ общественни честни начала, искористяваме целитѣ за лични облаги, за това кооперативното дѣло още за дълги години не ще върве въ насъ. Като имаме предвидъ, че не всѣки влиза членъ,—а кой то влезе е длъженъ да отговаря петорно или десеторно на дълъ за една не сигурна работа на която мжно се предвижда края приемаме водоснабдяването да се извърши чрезъ популярната банка като най сигурно. Но питаме отъ где, и ще може ли да се запише нуждния дѣловъ капиталъ? Този дѣловъ капиталъ чрезъ подписка ли ще бжде събранъ отъ членове и не членове задължително, или общината ще го събере и внесе за нейна смѣтка и на каква

сума трѣбва да бжде за да се получи нуждния кредитъ за цѣльта.

Лихвитѣ отъ такъвъ единъ голѣмъ кредитъ нѣма ли да легнатъ като спънатъ малкия банковъ кредитъ който тя отпуска на и безъ това закѣсалия занаятчия—гражданинъ и ще ли може да банка тогава да извършва прямата си цѣль, за която е създадена; и тукъ остава откритъ единъ голѣмъ въпросъ, който трѣбва да се проучи защото и той е общограждански.

Нашата мисль е, че водоснабдяването трѣбва да бжде обществено дѣло; не кооперативно, не и чрезъ дѣловъ капиталъ въ която би била банка, то трѣбва да бжде обществено благо, обществено използване всички граждани да се ползватъ еднакво, е при сърдце да взематъ участие въ устройството му. Но по какъвъ начинъ може да се постигне? Гдѣ сж източницитѣ за тия огромни средства?

1) Като имате предвидъ че тржбитѣ се отпускатъ безъ лихвено на общината отъ държавата за 5 години; който срокъ въ последствие върваме да се продължи може и до тогава една частъ да се изплати.

2) Общинския съветъ ежегодно да предвижда суми отъ 50 до 100 хиляди лева за водоснабдяване.

3) Да наложи върхнина за водоснабдяване отъ 15 до 20 на сто на имотното сѣстояние при база основнитѣ данаци.

4) Да нареди 10 дневна извънредна трудова до 50 год. възраст

5) Да организира свободни трудови чети отъ всѣка възраст и пакъ въ неделни и празнични дни по примеръ на селски мѣджии на които посещението да да бжде задължително;

6) Следъ каптиране и изчисление на водата отъ вѣщи инженерни ако се укаже, че има излишна вода,—разбира се следъ на правата на достатъчно чешми из града. — общината може да разпродаде излишната вода предварително, като обаче се задължи въ случай на неустойка да върпаритѣ на гражданитѣ въ петъ годишенъ срокъ плюсъ законната лихва.

Следъ каптиране на водата, землената работа да захване отъ тамъ и да се нареждатъ тржби, колкото земленна работа е свършена. Така ще се прахоса малко трудъ и ще имаме резултатна работа.

Това е частно мнѣние и не ангажира никого но да не забравяме послѣщата,—Десетъ пжти мѣри—веднѣжъ крой!

Жа край апелираме къмъ всички граждани да иматъ при сърце най жизнения въпросъ—водоснабдяването на града и да го решатъ съ присжщата на истински гражданинъ доблѣсть.

Кооперативна колона

Сжщность на кооперативната и акционерната стопански форми.

И така, на кооперативното сдружение трѣбва да се гледа, преди всичко, като на стопанска организация за економическо превъзможване на економически слабитѣ класи. Шулице Деличъ въ Германия е първия, който е наблегналъ на факта, че стопански слабитѣ ще могатъ само чрезъ сдружения да придобиятъ всички економически изгоди на кредита, размѣната, производството и потреблението. До като Шулице—Деличъ възлага на кооперацията главно економически изгоди за градското малоимотно население, Райфазенъ търси да използва роднителския съюзъ на селската община, който нѣкога е билъ и стопански съюзъ (задругата) за здружени стопански цѣли, на почвата на солидарната отговорност. Така се очертаха дветѣ кооперативни системи.

Първата кооперативна система е системата на ограничената отговорност на членовѣтѣ. Тѣзи кооперации съ ограничената отговорност на членовѣтѣ се твърде много приближава до акционернитѣ д-ва, защото ангажиратъ само странично своитѣ членове, които иначе си оставатъ самостоятелни въ своята стопанска дейностъ. Тѣзи кооперации цѣлятъ създаването економически изгоди за своитѣ членове, по пжтя общо достъп-

ни кредитъ (популярнитѣ банки) било чрезъ организиране на поевтина консомация (потребителнитѣ кооперации) и др. Втората кооперативна система е тая на неограничената и солидарна отговорност на членовѣтѣ; тукъ вече интереситѣ на отделнитѣ членове сж много по-тѣсно свързани съ тия на кооперацията. До като при системата на ограничената отговорност на членовѣтѣ, образуваниятъ отъ членски вносъ дѣловъ капиталъ (и нѣколкократно отговорност на членовѣтѣ, ако такава се превиджда) определя финансовата дееспособностъ на кооперацията, то при системата на солидарната и неограничената отговорност на членовѣтѣ економическата мощъ за кооперацията се гради на общото имущественно сѣстояние на членовѣтѣ, както и тѣхнитѣ лични и морални качества. Личниятъ и мораленъ елементъ на членовѣтѣ тукъ е преобладаващъ, като най свършенна кооперативна форма се явява производителната кооперация, при което стопанскитѣ функции на отдѣлнитѣ членове напълно се поглъщатъ отъ общата стопанска дейностъ на кооперацията.

Жизнеспособността на всѣко кооперативно сдружение ще зависи отъ здравата и стопанска

Чували ли сте

по-красиви и солидни

кревати нѣма и не може да има.
—Тукъ ще намѣрите кревати по 1 2 персони съ най-красиви и изящни художественни линии и пружини за тѣх, ненадминати до сега. **Пристигнаха** ми сѣщо **велосипеди „Кайзеръ“** походенъ английски моделъ и бѣгачи специаленъ патентованъ моделъ—**Прѣскачки „Верморсъ“** издържали всички конкурси въ България и ползващи се съ най-големо довѣрие на производителитѣ лозари

Шевни машини

«КАЙЗЕРЪ»

Тиха, безшумна, 3,000 бода въ минута, красива изящна и безупречна въ работата
Радушъ Димовъ

Важно за сезона!

Гвоздеи всички размѣри. **Мая** за сирене, **тель** за ограда, **катранъ**, бодлива **тель**, пълненъ асортиментъ **колониални стоки**.

Манифактура преди английски и български, боялия, сулани и кавраци, кастарлия кавраци и сулани платна оксфорти български.

Цени подъ конкуренцията.

Който не познава Трифонъ ще се опознае.

Тютюнъ на едро и дребно.

Трифонъ Енчевъ — гара Каспичанъ.

Само при Ал. Донева. & Синъ.

Всѣкакъвъ видъ дървенъ материялъ като главини, бутове, наплати и крака, окове, опашки, клемии и пр. коларски принадлежности.
железария, всички видове сурово желѣзо и дребна желѣзария.

Гвоздеи и Циментъ

Сурови и Обработени

КОЖИ

Всички видове

Купувамъ въ брой по фабрични цени всички видове сурови кожи.

На складъ Всички видове общарски и сарашки кожи на конкурентни цени. Разполагамъ съ общарски и сарашки инструменти и всички габровски стоки.

Деню Ц. Чолаковъ Габровски-Н.пазаръ

Дава се подъ наемъ магазина до „Сингеръ“.

Споразумение: Яко Е. Басатъ

Продава се!

1. Единъ масивенъ **дюкянъ** въ центъра на града срещу пазара.
2. **Дворно** мѣсто съ стари постройки за **житни складове** и индустрия.
3. Едно праздно мѣсто до **вакуфски ханъ**.
4. **Една жетварка** и **мисиротрошачка** двойни гърла.

Справка Редакцията.

Кино „Дорета“ ще прожктира довечера **Таинствения ездачъ**
„Бенъ Хуръ въ цифри“

Елексиръ

за подмладяване за (7) години—само при **НАШЕНЕЦА**
Марко Паскалевъ

Ново-Пазарци за пострадалиятъ си братя

Самуилъ Ешкинази, Георги Бакърджиевъ, Илия х. Марковъ, Кирилъ Боеджиевъ, Пеню Станчевъ и Иванъ Куртевъ сж дали по 500 лева.

Ст. Тодоровъ, Маслобойна „Изворъ“, Д-ръ Беровъ и Артюнь Сукисиянъ по 300 лв. Петъръ А. Петровъ, Петъръ Чуклевъ, Атанасъ Петровъ и Ст. Куртевъ по 200 лв. Борисъ Куневъ, А. Шишмановъ, Д-ръ Т. Бончевъ, Петъръ Юрдановъ и Иванъ Ж. Изанчевъ — 150 лева.

Мано Душковъ 120 лева.

Асѣлъ Богдановъ, Арсо Арсовъ, Крумъ Найденовъ, Боянъ Атанасовъ, Цаню х. Марковъ, Д-ръ В. Продановъ, Ст. Тодоровъ, Бохосъ Ехиясянъ Гр. П. Димитровъ Хр. Семерджиевъ, Любенъ Зафировъ, С. Велчевъ, Яко Е. Басатъ, Ст. Р. Симеонъ, К. Ковачевъ, Иванъ Василевъ, Свещъ Дафиновъ, Тодоръ Юрдановъ, Братъ Четянянъ, Добри Димитровъ, Балю С. Вълчевъ, Д-во „Сингеръ“, Д. Круневъ, сж дали по 100

Хюсменъ Хюсменовъ и Каприелъ Мардиросиянъ — 80 лева.

Пеню Андреевъ, Христо Дановъ, Кули Ивановъ, Петъръ Мазневъ, Ангелъ Ивановъ

Пеню Р. Ржцевъ, Кръстю Панчевъ, Хиню С. Хиневъ, Ибрямъ А. Чаушевъ,

Петъръ Атанасовъ, Милю Стояновъ, Александъръ Донева Марко Паскалевъ,

Мустафа Чаушевъ, Хасанъ Нуриевъ, Сабри Бей, Бърни Петровъ, Ст. Карастояновъ

Марко Марковъ, Атанасъ Коларовъ, Пенчо Ц. Чолаковъ Пенчо Гачевъ, Матю

Боеджиевъ, Митю Тодоровъ, Петъръ В. Тивчевъ, Марко Марковъ, Добри Ст.

Коларовъ, Мирчо Ивановъ, Хасанъ Нуриевъ, Василь Андоновъ, Василь Мокановъ

Борисъ Маневъ, Петко Ст. Бъчваровъ, Колю Василевъ, Христо Ниделчевъ,

Ниделчо Христовъ, Мътъшъ Х. Мустафовъ, Димитъръ Христовъ Юрданъ Антоновъ

Юрданъ Василевъ, Руси Кулевъ, Герчо Тоневъ — 50 лева,

Османъ Н. Чаушевъ — 40 лева.

Петъръ Енчевъ, Злати Андреевъ, Стефанъ Яневъ, Пенчо Симеоновъ, Хаджи

Казанджиянъ, Коста Атанасовъ Иванъ К. Поповъ, Ц. М. Игнатова, Ив. Василевъ

Ст. Русевъ, Жеко Добревъ, Тодоръ М. Калчевъ, Ст. Г. Жечевъ, — 30 лева.

Свобода Г. Мирчева, Геро Куртевъ, Христо Вълковъ, Димитъръ Ж. Георгиевъ

Юсменъ Исмаиловъ, Захари Железовъ, Кулчо Върбевъ, Василь Пеневъ, Недю

Боевъ, Добри Господиновъ, Юсеинъ Ибрямовъ, Жеко Русевъ, Дим. Христовъ,

Османъ Ферадовъ, Мустава Илязовъ, Лабада Мехмедъ, Хасанъ Ибрямовъ,

А. Казимовъ, Ненко Колевъ, Михаилъ Гоцевъ, Спаси Яневъ, Байрамъ Бейтуловъ

Ст. Арменчевъ, Мехмедъ Остановъ, Цвѣтко Найденовъ, Станчо Димовъ, Василь

Бъчваровъ Начо Б. Начевъ, Ислямъ Абдловъ, Ив. Юрдановъ & А. Абджиевъ,

Юмеръ Мустафовъ, Димитъръ Б. Щеровъ, Минчо Б. Щеровъ, Курти Димитровъ

Христо Даневъ, Атанасъ К. Чолаковъ, Н. Стояновъ, Аведисъ Джинариянъ,

Г. Михаилъ Димо Митевъ, Мустафа Мънгъръ, Герасимъ Ивановъ, Ст. Драгановъ

Ради Пеневъ, Димитъръ Велчевъ, Ради Лайковъ, Юсеинъ Махмудовъ, Върби

Димитровъ, Али Исмаиловъ, Кузу, Герчо Ивановъ, Върбанъ Радевъ, Иванъ

Илиевъ, Петко Ночевъ, Тодоръ Няголовъ, Иллия Харалановъ, — 20 лева.

Атанасъ Димитровъ, Иванъ Дечевъ, Василь Ангеловъ Станю Кънчевъ, Стоянъ

Ил. Гористановъ, Али Алиевъ, Никола Василевъ, Никола Василевъ, Руси Ив.

Мирчевъ, Станчо Димовъ, Коста Хлѣбаровъ, Михаилъ Георгиевъ, Мехмедъ

Къоръ Мехмедовъ, Кули Харалановъ, Петъръ Пеневъ, Иванъ Мариновъ,

Шабанъ Исмаиловъ, Цана Бонева, Ахмедъ Аптивъ, Юсеинъ М. Хасановъ,

Ахмедъ Куру, Юмеръ Османовъ, Маринъ Пенчевъ, Пеню Димовъ. — 10 лв.

ХРОНИКА

Съобщаватъ ни отъ с.

Сюлюманъ, че и тамъ е образуванъ комитетъ за събиране помощи за пострадалиятъ отъ земетресението въ съставъ: тримата общински съветници, главния у-ль на турското училище, Ангелъ Димитровъ и председателя на читалищното настоятелство—Михаилъ Кръстевъ, чието е инициативата.

Ново-Пазарското Православно-Просвѣтно-Доброутворно Братство „св. Ив. Рилски“ по случай Възкресение Хри-

стово е отпустило на двадесетъ крайно бедни семейства по 100 лева или кръгло 2000 лева.

Хвала на примера му!

Преди нѣколко дни, когато непрестанно валѣха дъждове, предъ Яйчарския складъ на Самуилъ Ешкинази, неможеше да се мине отъ острата миризма на развалени яйца.

Обръщаме вниманието на длъжностнитѣ лица въ подобни случаи да изпълнятъ дългъ си, за да не става нужда самъ гражданитѣ да вършатъ това.

„Бенъ Хуръ“ иде!